

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра економіки підприємства та організації підприємницької діяльності
(найменування кафедри)

Допущено до захисту
Завідувач кафедри
Янковий О.Г.

-
“ ”
(підпис)

_ 2018 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
(шифр та найменування спеціальності)
за магістерською програмою професійного спрямування
«Економіка та стратегія розвитку підприємства»
(назва магістерської програми)

на тему: «Інвестиційна активність в секторі альтернативної енергетики (на прикладі ТОВ «Санеко Плюс»)»
(назва теми)

Виконавець

студентка 64 групи, ФЕУП

Новікова Юлія Вікторівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник

к.е.н., доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Дегтярєва Ольга Олександрівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

ЗМІСТ

	стор.
ВСТУП	3-5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ОЦІНКИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В СЕКТОРІ АЛЬТЕРНАТИВНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ	6-26
1.1. Сутність та економічний зміст інвестицій та інвестиційної діяльності.....	6-17
1.2. Методичні підходи до оцінки ефективності інвестиційної діяльності підприємства.....	17-22
1.3. Особливості інвестиційної діяльності в секторі альтернативної енергетики	23-27
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТОВ «САНЕКО ПЛЮС»	28-59
2.1. Загальна характеристика підприємства та галузі його діяльності.....	28-36
2.2. Аналіз основних техніко-економічних показників діяльності підприємства.....	37-51
2.3. Аналіз ефективності інвестиційної діяльності підприємства ТОВ «Санеко Плюс».....	51-63
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТОВ «САНЕКО ПЛЮС»	64-85
3.1. Система заходів стимулювання інвестиційної активності підприємств в Україні в секторі альтернативної енергетики.....	64-67
3.2. Формування інвестиційної стратегії підприємства.....	68-73
3.3. Обґрунтування ефективності інвестиційного проекту з виробництва сонячних батарей.....	73-85
ВИСНОВКИ	86-90
Список використаних джерел	91-96

ВСТУП

У сформованих соціально-економічних умовах розвиток альтернативної енергетики є одним з найважливіших напрямків забезпечення енергетичної безпеки та сталого економічного розвитку України.

Дослідження інвестиційної активності в секторі альтернативної енергетики на підприємствах України є *актуальним питанням*, тому що завдяки інтенсивному розвитку відновлюваної енергетики наша держава може значно підвищити темпи зростання власної економіки, послабити енергонезалежність від зовнішніх постачальників традиційних енергоресурсів, удосконалити технічну базу вітчизняної енергетики в руслі сучасних світових тенденцій, а також знизити шкідливий вплив на навколишнє середовище і клімат. Але для цього необхідні значні інвестиції, в тому числі і зовнішні.

Вітчизняний ринок альтернативної енергетики мав би бути достатньо привабливим для інвесторів, бо конкуренція на ньому не дуже жорстка, має місце сталий попит на продукцію енергетичних підприємств, задекларована підтримка держави розвитку НДЕ тощо. Але на практиці реалізуються одиничні проекти з НДЕ через дві основні проблеми, які історично гальмують інвестиції у відновлювану енергетичну інфраструктуру, – це чималий розмір необхідних інвестицій та пов'язані з ними ризики. Найбільшими перешкодами для інвестування не тільки в відновлювану енергетику, але й взагалі в Україну є широкомасштабна корупція та відсутність довіри до судової, фінансової та податкової систем. Тому інструменти та підходи, що забезпечуватимуть прозорість та надійність процесів інвестування, здатні значно поліпшити як інвестиційний клімат в Україні, так і розвиток альтернативної енергетики.

Мета даної кваліфікаційної роботи полягає у розгляді сучасного стану ефективності інвестиційної діяльності на підприємстві ТОВ «Санеко Плюс», а також у визначенні шляхів її удосконалення.

Завдання кваліфікаційної роботи:

- 1) розглянути теоретичні аспекти до визначення інвестицій та інвестиційної діяльності й методичні підходи оцінки ефективності інвестиційної діяльності підприємства;
- 2) дослідити особливості інвестиційної діяльності в секторі альтернативної енергетики;
- 3) дати загальну характеристику розвитку галузі та діяльності досліджуваного підприємства;
- 4) оцінити основні техніко-економічні показники фінансового стану підприємства за 2011-2016 роки;
- 5) проаналізувати основні показники ефективності інвестиційної діяльності підприємства;
- 6) розглянути систему заходів стимулювання інвестиційної активності підприємств в Україні в секторі альтернативної енергетики;
- 7) розробити шляхи удосконалення інвестиційної діяльності досліджуваного підприємства.

Об'єктом дослідження виступає діяльність підприємства-учасника геліоенергетичного ринку ТОВ «Санеко Плюс».

Предметом дослідження є теоретичні та практичні аспекти інвестиційної діяльності підприємства.

У даній роботі використані наступні **методи досліджень**: збір фінансової звітності та наукової інформації; аналіз та синтез; застосування математично-статистичних методів і моделей економіки підприємства; обробка інформації за допомогою програми EXEL; графічний метод.

Інформаційною базою дослідження для написання дипломної роботи були: нормативно-правова база з даної тематики; праці вітчизняних і зарубіжних вчених економістів (монографії; підручники; статті з періодичних видань), в яких висвітлено питання інвестиційної активності; фінансова звітність ТОВ «Санеко Плюс» 2011-2016 рр. , основні положення підприємства та електронні ресурси.

Практичне значення одержаних результатів полягає в розробці рекомендацій щодо удосконалення інвестиційної діяльності підприємства ТОВ «Санеко Плюс» та в можливості використання отриманих результатів у практичній діяльності.

Публікація матеріалів кваліфікаційної роботи: Матеріали кваліфікаційної роботи було представлено на IV науково-практичній конференції «Економіка підприємства: сучасні проблеми теорії та опубліковані в збірнику наукових праць «Економіка підприємства: сучасні проблеми теорії та практики: Матеріали четвертої міжнародної науково-практичної конференції, в збірнику наукових праць «Відновлювана енергетика та енергоефективність у XXI столітті: Матеріали XVII Міжнародної науково-практичної конференції», в Науковому студентському віснику №23, в науковому віснику Херсонського державного університету, серія «Економічні науки» №25-2/2017. За результатами дослідження була написана наукова робота, яка зайняла призове місце на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт.

Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків та списку використаних джерел (63 найменування). Загальний обсяг кваліфікаційної роботи становить 96 сторінок комп'ютерного тексту, який містить 14 рисунків та 21 таблицю.

ВИСНОВКИ

Економічна діяльність будь-якого суб'єкта господарювання значною мірою характеризується обсягами і формами інвестицій. Відповідно до Закону України «Про інвестиційну діяльність» інвестиціями є всі види майнових та інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності, в результаті якої створюється прибуток (дохід) або досягається соціальний ефект.

Інвестиції, особливо реальні інвестиції, мають винятково важливе значення в економіці країни та всіх підприємств, оскільки вони виступають базою для: систематичного поновлення основних виробничих фондів підприємства та реалізації політики розширеного відтворення; прискорення НТП та покращення якості продукції або послуг; структурної перебудови суспільного виробництва та збалансованого розвитку усіх галузей господарства; створення необхідної сировинної бази промисловості; вирішення або ж пом'якшення проблем безробіття.

Організована діяльність, що здійснюється в реально існуючих у країні умовах господарювання за допомогою практичних дій суб'єктів інвестиційної діяльності, функції яких полягають у цілеспрямованому процесі знаходження необхідної кількості інвестиційних ресурсів, виборі відповідних об'єктів чи інструментів для їх вкладання, розробці й впровадженні поетапної інвестиційної програми чи стратегії та забезпеченні ефективної її реалізації з метою отримання прибутку та/чи іншого позитивного ефекту, називається інвестиційною діяльністю.

Основним принципом оцінювання ефективності є співставлення обсягів доходів і витрат, що їх забезпечили. Визначаючи економічну ефективність інвестиційних проектів, використовують комплекс показників, що дають змогу оцінити доцільність інвестицій більш детально, тобто вони являються основними інструментами оцінювання інвестиційної діяльності. До таких показників відносяться: чистий приведений прибуток, індекс рентабельності інвестицій, індекс прибутковості інвестицій, внутрішня норма прибутковості,

термін окупності. Остаточний вибір критерію визначення доцільності інвестицій різниться у різних підприємств і залежить як від пріоритетів і політики самого підприємства так і від інвестиційного клімату та економічної ситуації у країні.

На сьогоднішній день інвестування в об'єкти нетрадиційних джерел енергії в Україні зіштовхується як з загальноприйнятими інвестиційними ризиками, так і з ризиками, притаманними виключно об'єктам НДЕ. Проаналізувавши інвестиційні ризики з НДЕ, було виявлено методи їх мінімізації та сприятливі чинники в Україні, що понижують специфічні інвестиційні ризики проектів з НДЕ. Один з основних методів – процедура «дью-ділідженс», розвиток якої в Україні в подальшому зможе забезпечити надійність процесів інвестування в проекти НДЕ та підвищити їх ефективність.

В Одеській області зараз існує три найбільш перспективних напрямки для інвестування – сонячна енергія, вітрова енергія та енергія біомаси. Разом з тим найбільш розвиненою в регіоні залишається геліоенергетика.

У разі імплементації Революційного сценарію, який передбачає суттєве скорочення енергоспоживання та інтенсивний розвиток ВДЕ, частка енергії, отриманої з ВДЕ, складатиме 91%, а частка СЕС у структурі виробництва електроенергії, в свою чергу, може сягнути до 36%.

В дипломній роботі проаналізовано інвестиційну діяльність ТОВ «Санеко Плюс» за період роботи з 2011 по 2016 роки.

Основна специфіка діяльності підприємства: постачання вакуумних сонячних колекторів, фотоелектричних систем, вітрогенераторів, теплових насосів, а також комплектуючих; проектування, розробка, монтаж та налагодка комбінованих і комплексних систем з використанням сонячної енергетики, теплових насосів, вітроенергетики; повне технічне консультування по експлуатації обладнання; розроблення комплексних рішень енергозбереження та нетрадиційних установок енергопостачання; забезпечення енергонезалежності та швидкої окупності коштів; дослідження і розробки в галузі природничих та технічних наук.

Метою виробничої діяльності є забезпечення потреб населення якісними, доступними за ціною, різноманітними за видами здійснення робіт послугами та продукцією для отримання максимального прибутку.

Щодо результатів аналізу фінансово-господарської діяльності підприємства ТОВ «Санеко Плюс», показники фінансової стійкості та платоспроможності дещо відхилені від нормативних, хоча й простежується тенденція до покращення фінансової стійкості та до зниження коефіцієнтів ліквідності. Потрібно продовжувати проводити заходи щодо економічного та фінансового оздоровлення підприємства й нарощення найбільш ліквідних коштів. Також за аналізований період, не дивлячись на покращення, деякі показники ефективності діяльності підприємства й досі знаходяться на низькому рівні.

Проаналізувавши інвестиційну діяльність, можна побачити, що підприємство зосередило свої зусилля і фінансові ресурси на освоєнні реальних інвестицій, а саме придбання або виготовлення основних засобів.

Проведений аналіз показав, що:

1. Інвестиційна діяльність на підприємстві ТОВ «Санеко Плюс» у 2016 році продовжує бути активною, але дещо менше відносно минулих років. Обсяги здійснюваних реальних інвестицій у 2016 році в порівнянні з 2011 роком зменшилися на 21,34 %. При цьому зменшилися саме обсяги капітальних інвестицій, їх частка у загальному обсязі скоротилась на 5,30%. Що ж стосується фінансових інвестицій підприємства, то їх обсяг ніяк не змінився.

2. Прослідковується зменшення обсягів інвестицій на придбання та виготовлення основних засобів. Так у 2016 році інвестиції у придбання (виготовлення) основних засобів становили понад 87% від загального їх обсягу і зменшилися у порівнянні з 2011 роком на 31,38 %.

3. Зменшення інвестиційної діяльності підприємства у 2016 році призвело до зменшення надходжень від інвестиційної діяльності на 5,87 тис. грн. або на 22,59%. При цьому мали місце надходження грошових коштів від реалізації

необоротних активів на 20,02 тис. грн., що становить 99,55 % від всіх надходжень від інвестиційної діяльності 2016 року.

4. На протязі аналізованого періоду витрати на інвестиційну діяльність підприємства зменшилися на 15,16 тис. грн., і були пов'язані лише з придбанням необоротних активів. Отже, підприємство зосередило свої зусилля і фінансові ресурси на освоєнні реальних інвестицій.

5. Результатом руху грошових коштів від інвестиційної діяльності у 2016 році є чисте витрачання грошових коштів в обсязі 21,88 тис. грн., що менше за надходження 2011 року на 9,29 тис. грн. або на 29,8%.

Показник рентабельності власного капіталу (ROE) є основним показником, що використовується для характеристики ефективності вкладень у діяльність того чи іншого виду, тому він був найбільш значущим для аналізу ефективності діяльності досліджуваного підприємства. Після проведення факторного аналізу було виявлено те, що ТОВ «Санеко Плюс» має резерви росту рентабельності власного капіталу за рахунок зменшення фінансової залежності підприємства.

Проаналізувавши інвестиційну діяльність ТОВ «Санеко Плюс», було визначено наступні напрямки інвестиційної діяльності підприємства: модернізація існуючого обладнання; збільшення обсягів реалізації продукції за рахунок максимальної активації збутової політики; виробництво нових видів продукції; придбання ат введення наукових та технологічних розробок, патентів, ліцензій або програмного забезпечення.

Для підвищення економічної ефективності на аналізованому підприємстві було запропоновано наступне: для збільшення обсягу реалізації випущеної продукції і розширення ринку збуту продукції більш широко використовувати рекламу.

Реалізація інвестиційного проекту по випуску нової продукції – сонячних батарей, дозволить вирішити таке завдання як створення нових джерел отримання прибутку за рахунок диверсифікації підприємства.

Ефективність проекту оцінена у відповідності з прийнятими у міжнародній практиці показниками оцінки інвестицій. У якості критеріїв оцінки ефективності інвестиційного проекту вибрані найбільш розповсюджені у міжнародній практиці показники.

За підсумками проведеної роботи був виконаний розрахунок показників оцінки ефективності інвестиційного проекту. Основним показником при оцінці ефективності інвестицій є чистий приведений дохід, який відображує абсолютне значення ефективності для інвестора ($NPV = 2762568,79$ грн.), період окупності проекту складає 14 місяців (дисконтований період окупності – 29 місяців). Рівність грошового потоку та інвестиційних коштів досягається при нормі дисконтування 57,63 %, індекс доходності – 2,326. Поточна ситуація останніх років продемонструвала, що при мінімальних інвестиційних вкладеннях в підприємство спостерігається зростання економічних показників – вагоме підтвердження високої окупності для вкладення інвестицій.

При закладеному у розрахунках рівні доходів та витрат, проект необхідно визнати як ефективний. Показники ефективності проекту свідчать про доцільність його реалізації.

Загалом запропонований в роботі захід позитивно впливає на удосконалення інвестиційної діяльності підприємства. Реалізація досліджуваного інвестиційного проекту дозволить надалі розвивати виробничу діяльність і покращувати фінансовий стан підприємства ТОВ «Санеко Плюс».

Список використаних джерел

1. Дем'яненко М.Я. Фінанси підприємств / Дем'яненко М.Я., Левченко Н.М., Шевчик В.П. – К., 2010. – 371 с.
2. Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 18.09.1991 № 1560-12, із змінами та доповненнями [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>.
3. Захарін С.В. Механізм державного регулювання іноземного інвестування: монографія / під ред. член-кор. НАНУ, д-р екон. наук М.С. Герасимчук. – К.: НАН України. Ін-т економіки, 2003. – 161 с.
4. Шарп У.Ф. Инвестиции / Уильям Ф. Шарп, Гордон Дж. Александер, Джеффри В. Бейли; пер. с англ. – М.: Инфра-М, 2003. – 1028 с.
5. Гитман Л.Дж. Основы инвестирования / Л.Дж. Гитман, М.Д. Джонк.; [пер. с англ. О.В. Буклемишев и др.] – М.: Дело, 1999. – 991 с.
6. Єрмоєнко А.А. Мотиваційний механізм міжнародного руху капіталу та інвестиційного процесу // Проблеми розвитку зовнішньоекономічних зв'язків і залучення іноземних інвестицій: регіональний аспект: зб. наук. праць. – Донецьк: ДонНУ, 2007. – С. 1512-1513.
7. Шевчук В.Я. Основы інвестиційної діяльності / В.Я. Шевчук, П.С. Рогожин. – К.: Генеза, 1997. – 384 с.
8. Комаров И. Инвестиции и рынок. – М.: Знание, 1991. – 115 с.
9. Дорошенко Т.В. Сутність інвестицій як економічної категорії / Т. В. Дорошенко // Фінанси України. – 2000. – № 11. – С. 114 – 118.
10. Пересада А.А. Інвестування: навч. посібник. – К.: Вид-во Київського НЕУ, 2004. – 250 с.
11. Татаренко Н.О. Теорії інвестицій: навч. посіб. / Н.О. Татаренко, А.М. Поручник. – К.: КНЕУ, 2000. – 160 с.
12. Бланк І.О. Інвестиційний менеджмент: підручник / І.О. Бланк, Н.М. Гуляєва. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2003. – 398 с.
13. Вовчак О.Д. Інвестування: навч. посіб. / О. Д. Вовчак. – Львів: Новий Світ. – 2000, 2007. – 544 с.

14. Леус М.М. Теоретика-методологічні основи класифікації інвестицій / М.М. Леус // Науковий вісник НЛТУ України. – 2011. – № 19.1. – С. 130-137.
15. Щукін Б.М. Інвестування : курс лекцій. – К.: МАУП, 2004. – 216 с.
16. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський фінансовий облік: [підруч. для студентів спец. «Облік і аудит» вищ. навч. зал.] / Ф. Ф. Бутинець. – [7-ме вид., доп. і перероб.]. – Житомир: ПП «Рута», 2006. — 832 с.
17. Загородній А.Г., Вознюк Г.Л., Смовженко Т.С. Фінансовий словник. – 2-ге вид., випр. та допов. – Львів: Вид-во «Центр Європи», 1997. – 576 с.
18. Пересада А.А. Управління інвестиційним процесом. – К.: Лібра, 2002. – 472 с.
19. Міжнародна інвестиційна діяльність: підручник / Д.Г. Лук'яненко, Б.В. Губський, О.М. Мозговий та ін. / за ред. д-ра екон. наук, проф. Д.Г. Лук'яненка. – К.: Вид-во Київського НЕУ, 2003. – 387 с.
20. Федоренко В.Г. Шляхи підвищення ефективності інвестицій в Україні / В.Г. Федоренко – К.: Науковий світ, 2003. – 724 с.
21. Панчишин С.М. Макроекономіка: навчальний посібник / С.М. Панчишин. – К.: Либідь, 2001. – 616 с.
22. Костюкевич Р.М. Інвестиційний менеджмент: навч. посібник / Р.М. Костюкевич – Рівне: НУВГП, – 2011. – 270с.
23. В.Г. Белоліпецький Инвестиционная деятельность фирмы / В.Г. Белоліпецький // Консультация директора. – 1997. – № 14. – С. 18-21.
24. Иванов Г.И. Инвестиции: сущность, виды, механизмы функционирования / Г.И. Иванов. – Ростов-на-Дону: Феникс, 2002. – 352 с.
25. Федоренко В.Г. Инвестознавство: Підручник – 3-тє вид., допов. / В.Г. Федоренко – К.: МАУП , 2004. – 480 с.
26. Гончаренко Л.П. Инвестиционный менеджмент: учебное пособие / Л.П. Гончаренко – М.: КНОРУС, 2005. – 256 с.

27. Черваньов Д.М. Менеджмент інвестиційної діяльності підприємств: навч. пос. / Д.М. Черваньов. – К.: Знання-Прес, 2003. – 622 с.
28. Погасій С.О. Інвестиційний менеджмент (в прикладах і завданнях): навч. посібник / С.О. Погасій, О.В. Познякова, Ю.В. Краснокутська; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х.: ХНАМГ, 2009. – 337 с.
29. Ковтун Н.В. Теоретичні засади інвестиційного процесу та інвестиційної діяльності: співвідношення основних понять та категорій / Ковтун Н.В. // Вісник київського національного університету ім. Т. Шевченка. 2008. – № 101. – С. 25-29.
30. Череп А.В. Інвестиційна діяльність в Україні: стан та шляхи її активізації / А.В. Череп, Г.І. Рурка. // Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво: науково-виробничий журнал. – 2011. – № 3. – С. 48-52.
31. Стефанович Є.А. Інвестиційна діяльність як економічне явище / Є.А. Стефанович // Економіка та держава. – 2010. – № 11. – С. 60–64.
32. Дука А.П. Теорія та практика інвестиційної діяльності. Інвестування.: навч. посіб. / А.П. Дука. – К.: Каравела, 2007. – 424 с.
33. Петренко Л. М. Теоретичні аспекти дослідження інвестиційної діяльності / Л. М. Петренко // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки: зб. наук. пр. – Кіровоград: КНТУ, 2012. – Вип. 22(2). – С. 330-334.
34. Смолянська О. Ю. Теоретичні аспекти оцінки ефективності інвестиційної діяльності підприємств /Смолянська О. Ю.// Вісник Харк. нац. техн. ун-ту сільського господарства імені Петра Василенка: Економічні науки. Випуск 105. – Харків : ХНТУСГ, 2010. – С. 316–322.
35. Староверова Г.С. Экономическая оценка инвестиций: учебное пособие / Г.С. Староверова, А.Ю. Медведев, И.В. Сорокина. – М.: КНОРУС, 2006. – 312 с.
36. Бланк И.А. Инвестиционный менеджмент: Учебный курс / И.А. Бланк. – [2-е изд., перераб. и доп.]. – К.: Эльга, Ника-Центр, 2001. – 448 с.

37. Кузьмін Є.С. Методи визначення ефективності інвестицій підприємств молочної промисловості / Є.С. Кузьмін // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. – 2012. – Вип. 22 част. 2. – С. 1–7.
38. Залучення інвестицій у розвиток сонячної та вітряної енергетики в Україні [Електронний ресурс] // Режим доступу: http://www.sae.gov.ua/sites/default/files/2DK%20SONTSE_VITER%20INVEST%2025.01.17.pdf
39. Дегтярева О.А. Контроллинг для повышения эффективности систем возобновляемой энергии / О.А. Дегтярева // Контроллинг на малых и средних предприятиях. Сборник научных трудов IV международного конгресса по контроллингу. – Прага-Москва: НП «Объединение контроллеров», 2014. – С. 71-74.
40. Ратнер В.М, Кириенко А.С. Солнечная электростанция – объект энергосистемы. Гелиотехнический потенциал Юга Украины (Одесской, Николаевской, Херсонской областей / В.М. Ратнер, А.С, Кириенко // Электрические сети и системы. – 2013. – № 3.
41. Кудря С.О. Нетрадиційні і відновлювальні джерела енергії: підр. / С.О. Кудря. – К.: НТУУ «КП», 2012. – 496 с.
42. Потенциал биомассы в Одесской области [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://greenergy.com.ua/novosti/potentsial-biomassy-v-odesskoj-oblasti/>
43. Потенціал альтернативної енергетики українського Причорномор'я [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://ecotown.com.ua/news/Potentsial-alternatyvnoyi-enerhetyky-ukrayinskoho-Prychornomor-ya/>
44. «Перехід України на відновлювану енергетику до 2050 року» / О.Дячук, М.Чепелєв, Р.Подолець, Г.Трипольська та ін. ; за заг. ред. Ю.Огаренко та О.Алієвої // Пред-во Фонду ім. Г.Бьолля в Україні. – Київ: Вид-во ТОВ «АРТ КНИГА», 2017. – 88 с.

45. Дегтярєва О.О., Новікова Ю.В. Економічна ефективність учасників геліоенергетичного ринку як передумова доцільності використання сонячної енергії / О.О. Дегтярєва, Ю.В. Новікова // Економіка підприємства: сучасні проблеми теорії та практики: Матеріали четвертої міжнар. наук.-практ. конф., 18 вересня 2015 р. – Одеса: Атлант, 2015. – С. 298-230.

46. Галузева програма енергоефективності та енергозбереження на період до 2017 р. // № 152 від 25.02.2009 року.

47. Ковальчук І.В. Економіка підприємства: навч. посібник / І.В. Ковальчук. – К. : Знання, 2008. – 679 с.

48. Спільник І. Аналіз інвестиційної діяльності підприємства / І.Спільник, Л.Шупа // Економічний аналіз: збірник наукових праць. – Випуск 10, Ч. 4, – Тернопіль: Економічна думка, 2012. – С. 374-378.

49. Спільник І.В. Аналіз інвестиційної діяльності підприємства за даними фінансової звітності / І.В. Спільник, О.М. Загородна // Економічний аналіз: зб. наук. праць. – Тернопіль: Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету «Економічна думка», 2013. – Том 14. – № 2. – С. 78-87.

50. Економічний аналіз: навч. посібник / М.А. Болюх, В.З. Бурчевський, М.І. Горбатов та ін.; За ред. акад. НАНУ, проф. М.Г. Чумаченка. – Вид. 2-ге, перероб. і доп. – К. : КНЕУ, 2003. – 556 с.

51. Бланк І.О. Управління використанням капіталу. Особливості форми фінансового інвестування капіталу [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://library.if.ua/book/157/10282.html>.

52. Загородна О. Оперативне управління грошовими потоками підприємства / О. Загородна, В. Серединська // Економічний аналіз: збірник наукових праць. – Випуск 10, Ч. 4. – Тернопіль: Економічна думка, 2012. – С. 100-104.

53. Спільник І.В. Аналіз руху грошових коштів у контексті нової фінансової звітності / І.В. Спільник // Наукові записки: зб. наук. праць кафедри економічного аналізу. – Випуск 9. – Тернопіль, Економічна думка, 2001. – С. 19-24.

54. Соколенко С.І. Кластери в глобальній економіці / С.І.Соколенко. – К.: Логос, 2004. – 848 с.
55. Романова Т.В. Напрямки підвищення ефективності інвестиційної діяльності підприємства / Т.В. Романова, Я.В. Кучер // Ефективна економіка. – 2014. – № 11. [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=3538>.
56. Ляхович Л.А. Інвестиційна стратегія підприємства в кризових умовах господарювання / Л.А.Ляхович // Сталий розвиток економіки. – 2011. – №1. – С.167–171.
57. Мельник Л.І. Інвестиційна стратегія як чинник антикризового управління діяльністю підприємства / Л.І. Мельник, Ю.О. Блинда // Ефективна економіка. – 2015. – № 2. [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=3809>.
58. Мамотенко Д.Ю. Інвестиційний менеджмент: Навч. Посіб / Укл.:– Запоріжжя: РВВ ЗДІА, 2012. - 153 с.
59. Мартиненко М.М., Ігнат'єва І.А. Стратегічний менеджмент: Підручник. – К.: Каравела, 2006. – 320 с.
60. Єгупов Ю. А. Деякі аспекти аналізу беззбитковості та окупності інвестиційних проектів //Ю. А. Єгупов // Вісник соціально-економічних досліджень. Збірник наукових праць. Вип. 6 / Одес. держ. екон. ун-т.- Одеса: АТЗТ ІРЕНТТ, 2000. – С. 75-79.
61. Семенова В. Г. Економіка та організація інноваційно-інвестиційного розвитку підприємства: навчальний посібник / В. Г. Семенова // Навчальний посібник. - Обухів: Друкарня ФОП Гуляєва. – 2017. – 185 с.
62. Янковий О.Г. До проблеми визначення пріоритетності інвестиційних проектів промислового підприємства // Економіка харчової промисловості. – 2015. – № 1(25). – С. 71-76.
63. Янковий О.Г. Оцінка пріоритетності інвестиційних проектів // Зовнішня торгівля : економіка, фінанси, право. – 2013. – № 1. – С. 19-31.